

ਰਾਜ ਸਾਈਸ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
STATE INSTITUTE OF SCIENCE EDUCATION, PUNJAB, CHANDIGARH
(S.C.E.R.T.)
S.C.O. 66-67, SECTOR 17-A, CHANDIGARH

(ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਸੈਪਲ)
(Punjab State Talent Search Examination, Sample)

ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ (Class VIII)

MENTAL ABILITY AND SCHOLASTIC APTITUDE TEST
ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

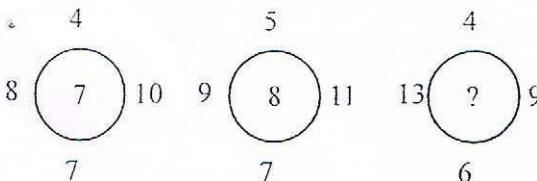
ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 180

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

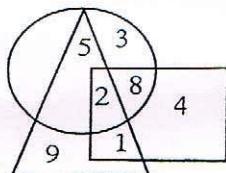
1. ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 130 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
2. ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ।
3. ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਸ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

i) ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ	Viii) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ
ii) ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ	ix) ਪੰਜਾਬੀ
iii) ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ	x) ਹਿੰਦੀ
iv) ਭੂਗੋਲ	
v) ਇਤਿਹਾਸ	
vi) ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ	
vii) ਗਣਿਤ	
4. ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
5. ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ ਐਮ ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਲੀ/ ਨੀਲੀ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ।
6. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।
7. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- उ) 23 अ) 12
ए) 28 स) 14

14 उह अंक पता करो जो सारीआं आकृतीआं विच मौजूद है।

- उ) 2
अ) 5
ए) 9
स) 7

15 उह अंक पता करो जो केवल त्रिभुज विच मौजूद है।

- उ) 1
अ) 2
ए) 5
स) 9.

16 किसे भाषा विच mks gdb mlt दा अरथ है dogs are barking है gdb jo mop दा अरथ dogs and horses है अते mut mks ko दा अरथ monkeys are mad है। इसे भाषा विच barking दा कोड लँडे।

- उ) gdb
अ) mlt
ए) mks
स) mop

निरदेश (पृष्ठ 17-18) हेठों दिए गए पृष्ठन स्थबद दा ठीक पाणी दा प्रतीक्षित दिए गए चार विकल्प 1,2,3, अते 4 विचों लँडे।

- 17 WATER
उ) WATEK
अ) MATER
ए) WATER
स) MATER

- 18 EXPOSE
उ) ESOPXE
अ) EXPOSE
ए) EXBOSE
स) EPOSXE

19 जो ADD=3 तरी CIM=?

- उ) 9
अ) 7
ए) 6
स) 5

20 जो ROSE=QNRD तरी STAR=?

- उ) RSZQ
अ) RZQS
ए) SRQZ
स) TUBS

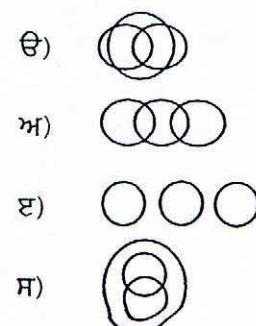
21 जो DUCTILE=CUDTELI तरी DISTURB=?

- उ) SIDTURB
अ) SIDTBUR
ए) SIDTBRU
स) SDITBRU

22 दिनेस्त 7 किमी भी उत्तर वैल चलदा है। उह हिर मैंसे पासे मुझ जांदा है अते 3 किमी भी चलदा है अते हिर आपणे मैंसे पासे मुझ जांदा है अते 7 किमी भी। अगे चलदा है हुण उह आपणे मुख्याती बिंदु ते बिंने किलोमीटर दूर है।

- उ) 10 किमी
अ) 20 किमी
ए) 3 किमी
स) 6 किमी

23 हेठों लिखिआं विचों किहज्हा चित्र डाक्टर, अयिआपक अते इजनीआर विचकार ठीक संबंध दरसाउंदा है।

निरदेश (पृष्ठ 24-26) चिन (::) दे खंडे पासे ते अंधरां अंकां/संखिआवां दे जोड़िਆं विचकार कोई संबंध है। मैंसे पासे वी दे पदां जिनुं विचों इक लुपत है, विचकार उही संबंध है। दिए हेठों विकल्पां विचों लुपत पद पता करो।

24 BDFH: KMOQ :: ACEG:

- a) KOMQ
b) MKOQ
c) MKQR
d) JLNP

25 41: 43 :: ? : ?

- a) 43: 40
b) 50: 51
c) A:C
d) R:V

26 ਚਾਕੂ: ਕਟਣਾ : : ਪੈਨ: ?

- (ਉ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ
- (ਅ) ਕਾਪੀ
- (ਇ) ਲਿਖਣਾ
- (ਸ) ਸਿਆਹੀ

27 ਜੇਕਰ C ਪਤੀ ਹੈ B ਦਾ, B ਧੀ ਹੈ A ਦੀ, A ਮਾਂ ਹੈ D ਦੀ ਅਤੇ D ਮੁੰਡਾ ਹੈ। ਤਾਂ D, B ਦਾ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ? ?

- (ਉ) ਪਤੀ
- (ਅ) ਭਰਾ
- (ਇ) ਪੁੱਤਰ
- (ਸ) ਪਿਤਾ

ਨਿਰਦੇਸ਼ 28-29, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜੋ। 'ਰਵੀ' ਅਤੇ ਕੁਨਾਲ ਚੰਗੇ ਹਨ ਹਾਕੀ ਅਤੇ ਵਾਲੀਵਾਲ ਵਿਚ। ਸਚਿਨ ਅਤੇ ਰਵੀ ਚੰਗੇ ਹਨ ਹਾਕੀ ਅਤੇ ਬੇਸਬਾਲ ਵਿਚ, ਜਦ ਕਿ ਗੋਰਵ ਅਤੇ ਕੁਨਾਲ ਚੰਗੇ ਹਨ ਕ੍ਰਿਕਟ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸਚਿਨ, ਗੋਰਵ ਤੇ ਮਨੌਜ ਫੁੱਟਬਾਲ ਅਤੇ ਬੇਸਬਾਲ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਹਨ।

28 ਬੇਸਬਾਲ, ਕ੍ਰਿਕਟ, ਵਾਲੀਬਾਲ ਅਤੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਵਿਚ ਕੌਣ ਚੰਗਾ ਹੈ?

- (ਉ) ਸਚਿਨ
- (ਅ) ਕੁਨਾਲ
- (ਇ) ਗੋਰਵ
- (ਸ) ਰਵੀ

29 ਕਿਹੜਾ ਸਿਰਫ ਬੇਸਬਾਲ ਅਤੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਦੀ ਖੇਡ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਹੈ?

- (ਉ) ਗੋਰਵ
- (ਅ) ਰਵੀ
- (ਇ) ਕੁਨਾਲ
- (ਸ) ਮਨੌਜ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 30-31) ਅਨੀਤਾ, ਮਹਿਮਾ, ਰਾਜਨ, ਲਤਾ ਅਤੇ ਦੀਪਤੀ ਪੰਜ ਚਚੇਰੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਹਨ। ਅਨੀਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਦੁਗਣੀ ਹੈ, ਰਾਜਨ ਦੀ ਉਮਰ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਹੈ। ਅਨੀਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀਪਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨ ਦੀ ਉਮਰ ਲੱਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਨਾਲ ਦੁਗਣੀ ਹੈ।

30 ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਕੌਣ ਹੈ?

- (ਉ) ਦੀਪਤੀ
- (ਅ) ਰਾਜਨ
- (ਇ) ਲਤਾ
- (ਸ) ਅਨੀਤਾ

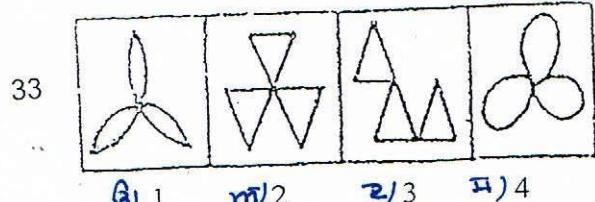
31 ਅਨੀਤਾ ਕਿਸ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਹੈ?

- (ਉ) ਰਾਜਨ
- (ਅ) ਮਹਿਮਾ
- (ਇ) ਦੀਪਤੀ
- (ਸ) ਲਤਾ

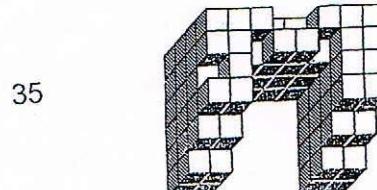
32 ਇਕ ਘਣ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਿਨੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆਂ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋ ਲਾਗਵੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਰੰਗ ਨਾ ਹੋਵੇ।

- (ਉ) 6
- (ਅ) 4
- (ਇ) 3
- (ਸ) 2

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 33-34) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿਤਰਾਂ ਦੋਂ ਇਕ ਚਿਤਰ, ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਲੱਗ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਚੁਣੋ।

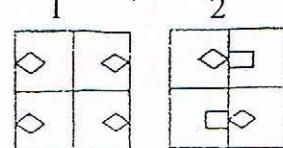
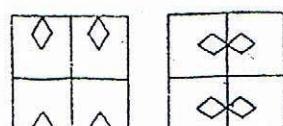
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 35) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿਤਰ ਵਿਚ ਘਣਾਂ ਦੀ ਸਮਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (ਉ) 100
- (ਅ) 105
- (ਇ) 111
- (ਸ) 121

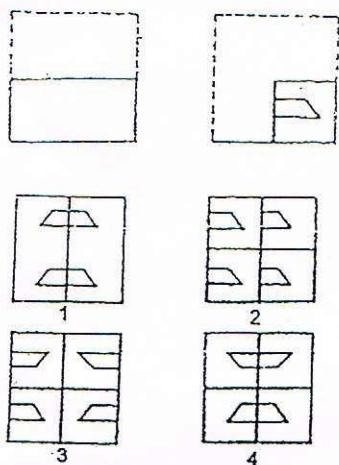
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 36-37) ਜੇ ਇਕ ਵਰਗਕਾਰ/ਗੋਲਕਾਰ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰ ਤੋਂ ਦੋ ਵਾਰ ਮੋਹਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਿਖੇਗਾ।

36 ਸਮੱਸਿਆ ਚਿਤਰ

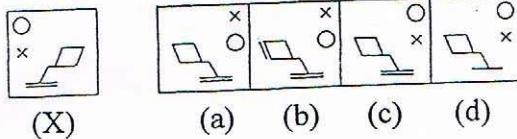
37

ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ

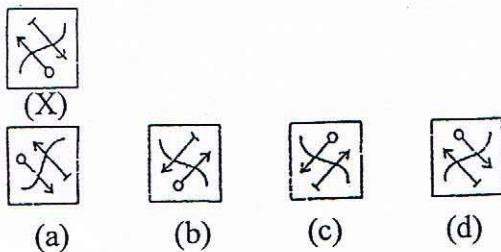
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 38) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਠੀਕ ਦਰਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ 1,2,3 ਅਤੇ 4 ਵਿਚੋਂ ਲੱਭੋ।

38

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 39) ਵਿਚ ਚਿੱਤਰ (x) ਦਾ ਠੀਕ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਬਣੋ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਚੋਂ ਲੱਭੋ।

39

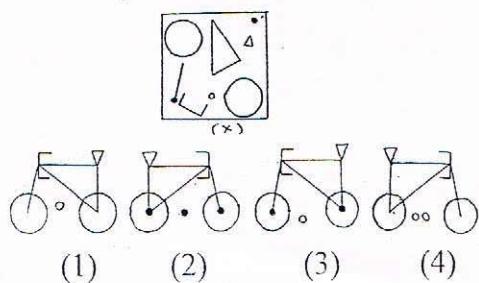
ਨਿਰਦੇਸ਼: ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕ ਨਾਲ ਭਰੋ।

40 ਸਗੋਰ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਰੱਖਤ ਦੀਆਂ.....

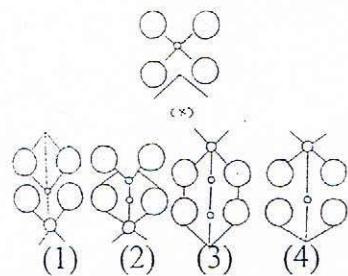
(ਉ) ਬਾਜ਼	(ਅ) ਲੱਕੜ
(ਈ) ਟਾਹਣੀਆਂ	(ਸ) ਮਿਟੀ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 41-43) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਉਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ ਮੂਲ ਚਿੱਤਰ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਹਿੱਸੇ ਲੱਭਦੇ ਹਨ।

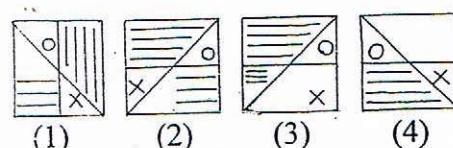
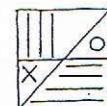
41

42

43 ਉਸ ਉਤਰ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਘੜੀ ਦੀ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਇਕ ਕਦਮ ਘੁੰਮਾ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 44-50) ਉਹ ਸ਼ਬਦ/ਅੰਕ/ਅੱਖਰ ਲੱਭ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਇਸ ਗਰੂਪ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- 44 (ਉ) ਪ੍ਰਸ਼ਨਤਾ
(ਅ) ਕ੍ਰੋਧ
(ਈ) ਸਿਜਾਈ
(ਸ) ਚਿੜਾਊਣਾ

- 45 (ਉ) 16
(ਅ) 36
(ਈ) 44
(ਸ) 64

- 46 (ਉ) ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ
(ਅ) ਮੇਗਾ
(ਈ) ਪਠਾਨਕੇਟ
(ਸ) ਸਮਰਾਲਾ

- 47 (ਉ) AB
(ਅ) GH
(ਈ) YZ
(ਸ) SR

- 48 (ਉ) 12-144
(ਅ) 13-156
(ਈ) 15-180
(ਸ) 16-176

- 49 (ਉ) ABD
(ਅ) FGI
(ਈ) STU
(ਸ) WXZ

- 50 (ਉ) XWV
(ਅ) OPQ
(ਈ) NML
(ਸ) UTS

SAMPLE PAPER – ENGLISH
CLASS – VIII

Read the passage given below and answer the following questions:

Last Sunday, I travelled from Chandigarh to Delhi by train. I reached the railway station an hour before the departure time of the train. I bought a ticket and came to the platform. At last the train arrived. There was a great rush of people. It was very difficult to get a seat. But luckily I got a very comfortable seat near the window. When the train moved, it was a pleasure to see the trees, houses and electric poles running backwards. The train stopped at small stations for a very short time. But it stopped at Ambala for half an hour. I came down and took tea there. After sometime the train started again. At last I reached Delhi and heaved a sigh of relief.

Q51. Where was the writer going by train?

- a. Bombay
- b. Chandigarh
- c. Pune
- d. Delhi

Q52. At what time did the writer reach the railway station?

- a. One hour late after the departure time
- b. two hours early before the departure time
- c. half an hour late after the departure time
- d. one hour early before the departure time

Q53. What was pleasure some for the writer to see during his journey?

- a. It was pleasure some for the writer to see the crowd on the station
- b. It was pleasure some for the writer to see the vendors selling there items
- c. It was pleasure some for the writer to see the trains coming and going
- d. It was pleasure some for the writer to see the trees, houses and electric poles running backwards.

Q54. Where did the train stop more than usual?

- a. Kurukshetra
- b. Ambala
- c. Panipat
- d. Surat

Q55. The term heaved a sigh of relief means:

- a. Felling frustrated.
- b. Felling annoyed
- c. Felling relaxed
- d. Feeling perplexed

Read the passage given below and answer the following questions:

A street quarrel is a common sight. In many cases, the ordinary quarrel of children results in a big trouble. Last night I happened to see a street quarrel. I was studying in my room when I heard a loud noise in the street. I saw a big crowd there. Two persons were exchanging hot words. Soon they came to blows. Both got injured and started bleeding. With great difficulty some people pacified them. It had all started over a trifle. Some boys were playing in the open compound. By chance a ball struck another boy. They started fighting. Someone informed the fathers of the boys. They also started fighting and a big scene was created just out of a small thing. Such quarrels should be avoided.

Q56. What was the writer doing when he heard the noise?

- a. He was watching television.
- b. He was sleeping
- c. He was studying in his room
- d. He was changing clothes

Q57. How many people were involved in fighting?

- a. One
- b. two
- c. Three
- d. Four

Q58. What according to the writer should be done regarding these quarrels?

- a. They should be avoided
- b. They should be highlighted
- c. They should be talked about in public
- d. They should be subsided

Q59. "Both got injured and started bleeding" who all were injured?

- a. The men who were fighting
- b. The people watching the fight
- c. The writer
- d. The passerby

Q60. The word trifle means:

- a. Something meaningful
- b. Of little importance
- c. Gaining weight
- d. Of no concern

Grammar

Q61. Choose the positive sentence from the options given below:

I have seen this picture.

- a. I will see this picture.
- b. I will not see this picture
- c. I have not seen this picture.
- d. I had not seen this picture.

Q62. Fill in the correct article in the sentence from the choice given below:

It will take _____ hour for me to reach Delhi.

- a. A
- b. An
- c. The
- d. It

Q63. Fill up the correct gerund or infinitive from the options given below:

Suresh enjoys _____ football.

- a. Playing
- b. Write
- c. know
- d. working

Q64. Choose the adverb from the options given below:

She speaks English fluently.

- a. She
- b. Speaks
- c. English
- d. Fluently.

ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀ ਪੇਪਰ ਪੰਜਾਬੀ

ਪੈਰੂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ

ਚਾਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਮਿੱਤਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਸਹਾਈ ਵਸਤੂ ਹੈ। ਚਾਹ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉੱਪਰ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਮਿੱਤਰਤਾ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਚਾਹ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਵਿਆਹ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਂਝ ਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭ ਦੀਆ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਚਾਹ ਦੀ ਗਰਮ ਪਿਆਲੀ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਵਿਗਾਨਾਪਨ ਦੀ ਠੰਡਕ ਨੂੰ ਢੂਰ ਕਰਕੇ ਮਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਸੇਕ ਉਸ ਵਿੱਚ ਭਰਦੀ ਹੈ। ਚਾਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪੀ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਹੁਤ ਧਨਾਢ ਸੈਂਕਤੇ ਰੂਪਏ ਦੇ ਖਰਚ ਨਾਲ ਵੱਡੀਆ ਚਾਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-65 ਚਾਹ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ?

- (ਉ) ਚਾਹ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਵਧਦਾ ਹੈ।
- (ਅ) ਚਾਹ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।
- (ਇ) ਚਾਹ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਤੇ ਮਿੱਤਰਤਾ ਵਧਦੀ ਹੈ।
- (ਸ) ਚਾਹ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-66 ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ।

- (ਉ) ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨਾ
- (ਅ) ਦੋਸਤ ਬਣਾਉਣਾ
- (ਇ) ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿਣਾ।
- (ਸ) ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:67 ਧਨੀ ਲੋਕ ਕੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?

- (ਉ) ਵਿਉਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ।
- (ਅ) ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ।
- (ਇ) ਮਿੱਤਰਤਾ ਵਧਾਉਣਾ।
- (ਸ) ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:68 ਚਾਹ ਦੀ ਗਰਮ ਪਿਆਲੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ?

- (ਉ) ਵਿਉਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ।
- (ਅ) ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ।
- (ਇ) ਮਿੱਤਰਤਾ ਵਧਾਉਣਾ।
- (ਸ) ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-69 ਲੋਕ ਚਾਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਗਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ?

- (ਉ) ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ।
- (ਅ) ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ।
- (ਇ) ਸਮਾਜਿਕ ਸਾਂਝ ਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ।
- (ਸ) ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ।

ਪੈਰੂ-2 ਇਹ ਮਹਾਂ-ਪੁਰਖ ਜਿਹੜਾ ਔਖੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੰਭ ਤੇ ਪਾਖੰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਮਜ਼ਹਬ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਝੂਠ ਤੇ ਵਹਿਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ, ਉਹ ਸੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ। ਆਪ ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਕਵੀ ਸਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਭਰਪੂਰ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਆਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੁਰੇ ਵਿੱਚ ਫਸੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਦਿੜ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਉਤੇ ਚਲ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਖੀ ਅਤੇ ਪਰਲੋਕ ਵਿੱਚ ਸੁਹੇਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪ ਦਾ ਜਨਮ ਇਕ ਸਧਾਰਨ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਜਨਤਾ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਜਨਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚਰਦੇ ਹੋਏ। ਆਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਵਿਆਂ ਤੇ ਨੀਵਾਂ ਅਤੇ ਨੀਚਾਂ ਤੋਂ ਨੀਚ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਨ-ਸਧਾਰਨ ਦਾ ਸੰਗੀ-ਸਾਬੀ ਦੱਸਿਆ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-70 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਕਵੀ ਸਨ?

- (ਉ) ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਕਵੀ।
- (ਅ) ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ।
- (ਇ) ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਕਵੀ
- (ਸ) ਸਮਾਜਿਕ ਕਵੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-71 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਵਿਚਰਦੇ ਰਹੇ?

- (ਉ) ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ
- (ਅ) ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ
- (ਇ) ਪਾਖੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ।
- (ਸ) ਦਿੜ੍ਹ ਰਸਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-72 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ?

- (ਉ) ਰੱਬ ਦਾ ਬੰਦਾ।
- (ਅ) ਮਹਾਨ ਪੁਰਖ
- (ਇ) ਜਨ ਸਧਾਰਨ ਦਾ ਸੰਗੀ-ਸਾਥੀ
- (ਸ) ਸਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-73 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿਸ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ?

- (ਉ) ਅਮੀਰ ਘਰਾਣਾ
- (ਅ) ਸਧਾਰਣ ਘਰਾਣਾ
- (ਇ) ਬ੍ਰਾਦਸ਼ਾਹੀ ਘਰਾਣਾ
- (ਸ) ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-74 ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਪੈਰੋ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ?

- (ਉ) ਗਾਂਧੀ ਜੀ
- (ਅ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
- (ਇ) ਭਗਤ ਸਿੰਘ
- (ਸ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-75 ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਕੀ ਨਾ ਹੈ?

ਉ) ਦੇਵਨਾਗਰੀ

ਅ) ਉਰਦੂ

ਇ) ਗੁਰਮੁੱਖੀ

ਸ) ਫਾਰਸੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-76 ਗੁਰਮੁੱਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਵਰ ਹਨ?

ਉ) ਦੋ

ਅ) ਚਾਰ

ਇ) ਪੰਜ

ਸ) ਤਿੰਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ-77 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੁਭਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠ ਵਾਚਕ ਨਾਂਵ ਚੁਣੋ?

ਉ) ਕਿਤਾਬ

ਅ) ਤੇਲ

ਇ) ਫੌਜ

ਸ) ਕੁਰਸੀ

परोपकार की भावना में सबसे बड़ी बाधा लालच है। क्या धन से कभी तृप्ति होती है? सहस्र वाला लाख चाहता है, लाख वाला करोड़, लालच बुरी बला है। इसका भयंकर परिणाम होता है। माया साथ नहीं देती, अपने पराए हो जाते हैं और जीवन नरक हो जाता है। शास्त्रों में धन की तीन गतियाँ मानी गयी हैं – दान, भोग और नाश। धन की सर्वोत्तम गति दान है। इसी कारण कोई भी यज अथवा संस्कार दान से पूर्ण माना जाता था। दानी लोग दीनों, अनाथों, अपंगों और रोग पीड़ितों की सहायता के लिए आश्रम, स्कूल व अस्पताल की स्थापना करते हैं। संसार दुःखों का घर है। कई जन्म से अपंग व रोगी होते हैं, कई दुर्घटनावश मरते हैं तो उनके बच्चे अनाथ हो जाते हैं। कई बार भीषण युद्ध होते हैं, अकाल पड़ता है, भूस्खलन होता है, मूसलाधार वर्षा से बाढ़ आ जाती है। ऐसी विपत्ति में सरकार व सामाजिक संस्था ही नहीं, प्रत्येक व्यक्ति अपने ढंग से योगदान कर सकता है।

78. परोपकार की भावना में सबसे बड़ी बाधा क्या है?

- (i) माया (ii) धन (iii) लालच (iv) कर्म

79. धन की सबसे उत्तम गति क्या है?

- (i) भोग (ii) दान (iii) नाश (iv) लालच

80. मूसलाधार वर्षा से क्या अभिप्राय है?

- (i) बूँदाबाँदी होना (ii) धारा बहना (iii) धीरे-धीरे वर्षा होना (iv) बहुत तेज़ वर्षा होना

81. “सहस्र” शब्द का अर्थ है-

- (i) सौ (ii) हजार (iii) दस हजार (iv) करोड़

82. “रोगी” शब्द का सही पर्यायवाची शब्द ढूँढ़कर लिखिए।

- (i) नीरोगी (ii) स्वास्थ्य (iii) बीमार (iv) स्वस्थ

जिस छत्रपति शिवाजी को , न अफ़जलखाँ का लम्बा – चौड़ा शरीर जीत सका और न शाइस्ताखाँ की अनगिनत सेनाएं हरा सकीं, वहीं शिवाजी राजा जयसिंह के विश्वास में आकर सचमुच औरंगज़ेब के दरबार में उपस्थित हो गए। जयसिंह ने विश्वास दिलाया था कि औरंगज़ेब शिवाजी का वैसे ही स्वागत करेगा जैसे एक राजा दूसरे राजा का करता है। किन्तु इसके विपरीत ज्योंही शिवाजी ने राजदरबार में कदम रखा, त्योंही औरंगज़ेब ने व्यंग्य का पहला तीर मारा- ‘क्या यही है वह पहाड़ी चूहा जो रात को चोरी-चोरी हमारे खजानों को कुतर डालता है ? यदि इसे पिंजरे में न डाला तो वह बहुत तबाही मचायेगा।’ इसलिए, दिलेर खाँ, हम हुक्म देते हैं कि “इसे बंदी बनाकर आगरे के किले में कैद कर लिया जाए। कैदी के चारों ओर सैनिकों का कड़ा पहरा बिठा दिया जाए कैदी की निगरानी में पूरी सख्ती बरती जाए। हर दरवाजे पर पहरेदार हो। ऊपर भी पहरेदार, नीचे भी पहरेदार। अन्दर भी पहरेदार, बाहर भी पहरेदार। पहरेदार पर भी पहरेदार। पहरेदारों पर भी बड़े अफ़सर, फिर अफ़सरों पर भी अफ़सर। इस तरह पूरी एक सेना आगरे के चारों ओर तैनात कर दी जाए ताकि न अन्दर से कोई बाहर जा सके, न बाहर की एक चिड़िया भी अन्दर फटक सके।” इस प्रकार शिवाजी आगरे के कैदखाने में सख्त कैद के दिन काटने लगे।

83. शिवाजी किसके विश्वास में आ गए थे ?

- (i) अफ़जलखाँ
- (ii) शाइस्ताखाँ
- (iii) जयसिंह
- (iv) औरंगज़ेब

84. औरंगज़ेब ने पहाड़ी चूहा किसे कहा ?

- (i) जयसिंह को
- (ii) पहरेदार को
- (iii) शिवाजी को
- (iv) दिलेरखाँ को

85. ‘पहरेदार पर भी पहरेदार’ का अर्थ है -

- (i) एक पहरेदार के ऊपर दूसरे पहरेदार का चढ़ा होना।
- (ii) दूसरे पहरेदार के ऊपर एक और पहरेदार का चढ़ा होना।
- (iii) पहरेदार के ऊपर बाहर वाले पहरेदार का चढ़ा होना।
- (iv) सख्त पहरा होना

86. “उपस्थित” शब्द का विपरीत अर्थ ढूँढ़कर लिखें ।

- (i) अनुपस्थिति
- (ii) अअुपस्थिति
- (iii) अनुपस्थित
- (iv) उपस्थिति

87. व्याकरण की दृष्टि से “शिवाजी” क्या है?

- (i) जातिवाचक संज्ञा
- (ii) व्यक्तिवाचक संज्ञा
- (iii) विशेषण
- (iv) भाववाचक संज्ञा

भगतसिंह में किशोरावस्था में देशभक्ति और क्रान्ति के संस्कार उभर आए थे। वे नवयुवकों और साथियों के संगठन में अधिक समय लगाते थे। सन् 1919 में रोल्ट एक्ट का विरोध हुआ था। इस आन्दोलन का आरम्भ महात्मा गांधी के नेतृत्व में सत्याग्रह द्वारा हुआ था। उन दिनों भगत सिंह सातर्वीं श्रेणी में थे। उन्हीं दिनों बड़े उग्र प्रदर्शन हुए थे और जलियाँवाला बाग का हत्याकांड हुआ था। सन् 1921 में असहयोग आन्दोलन आरम्भ हुआ। भगतसिंह असहयोगी विद्यार्थियों में थे। उन्होंने पढ़ाई छोड़ दी और कांग्रेस के स्वयं सेवकों में भर्ती हो गए। यह आन्दोलन अहिंसापूर्वक न चल सका। इसलिए गांधी जी द्वारा 22 फरवरी, 1922 को आन्दोलन समाप्त कर दिया गया। उससे विद्यार्थियों और जनता को बड़ी ठेस पहुँची। उन दिनों सरदार भगत सिंह लाला लाजपतराय द्वारा स्थापित नेशनल कॉलेज में पढ़ते थे। वे वहाँ के क्रान्तिकारी दल के सदस्य बन गए। अपने साथियों के साथ उन्होंने अपना जीवन देश के लिए अर्पण करने की प्रतिज्ञा ली। सन् 1923 में इंटरमीडिएट परीक्षा पास की। सन् 1924 में अकाली दल का 'जैतों का मोर्चा' आरम्भ हुआ था। भगत सिंह ने इसमें भी बढ़-चढ़ कर भाग लिया।

88. रोल्ट एक्ट का विरोध कब हुआ था?

- (i) 1921 में
- (ii) 1919 में
- (iii) 1922 में
- (iv) 1923 में

89. गांधी जी द्वारा असहयोग आन्दोलन को समाप्त करने का क्या कारण था ?

- i) रोल्ट एक्ट के विरोध के कारण।
- (ii) भगतसिंह द्वारा अपनी पढ़ाई छोड़ देने के कारण।
- (iii) भगतसिंह द्वारा कांग्रेस के स्वयं सेवकों में शामिल होने के कारण।
- (iv) आंदोलन का अहिंसापूर्वक न चलने के कारण।

90. 'उग्र' शब्द का अर्थ है -

- (i) भयंकर
- (ii) कम
- (iii) अधिक
- (iv) शाँतिपूर्वक

- ਪ੍ਰ.91 ਕਿੱਕ ਦੀ ਪਲੇਟ ਕਿਸ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਡ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ?
 1) ਧਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਡ 2) ਰਿਣ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਡ
 3) ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ 4) ਬੈਟਰੀ
- ਪ੍ਰ.92 ਦਹਿਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ?
 1) ਦਹਿਨਸ਼ੀਲ ਪਦਾਰਥ 2) ਆਕਸੀਜਨ
 3) ਪ੍ਰਜਲੁਣ ਤਾਪਮਾਨ ਤੱਕ ਗਰਮ ਕਰਨਾ 4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
- ਪ੍ਰ.93 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
 1) 8 ਸਕਿੰਟ 2) 8 ਮਿੰਟ 3) 8 ਨੈਨੋ ਸਕਿੰਟ 4) 8 ਘੰਟੇ
- ਪ੍ਰ.94 ਹਵਾ ਦੇ ਸਾਪੇਖੀ ਕੱਚ ਦਾ ਅਪਵਰਤਨ ਅੰਕ ਹੈ।
 1) 1.53 2) 1.33 3) 1.66 4) 1.43
- ਪ੍ਰ.95 ਆਪਤਨ ਕੋਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 1) ਆਪਾਤੀ ਕਿਰਨ ਅਤੇ ਪਰਾਵਰਤਿ ਕਿਰਨ ਵਿਚਲਾ ਕੋਣ
 2) ਆਪਾਤੀ ਕਿਰਨ ਅਤੇ ਪਰਾਵਰਤਨ ਸਤਹ ਵਿਚਲਾ ਕੋਣ
 3) ਅਵਿਲੰਬ ਅਤੇ ਨਿਰਗਾਮੀ ਕਿਰਨ ਵਿਚਲਾ ਕੋਣ
 4) ਆਪਾਤੀ ਕਿਰਨ ਅਤੇ ਅਵਿਲੰਬ ਵਿਚਲਾ ਕੋਣ
- ਪ੍ਰ.96 ਦੂਰ ਦਿਸ਼ਟੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
 1) ਉਤਲ ਲੈਂਜ 2) ਅਵਤਲ ਲੈਂਜ
 3) ਉਤਲ ਦਰਪਣ 4) ਅਵਤਲ ਦਰਪਣ
- ਪ੍ਰ.97 ਪੂਰਨ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਣ ਲੱਗਣ ਵੇਲੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ
 1) ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ 2) ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
 3) ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ 4) ਸਿਫਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਪ੍ਰ.98 ਧੂਨੀ ਦਾ ਉਚਾਗਣ ਕੰਪਨ ਕਰ ਰਹੀ ਵਸਤੂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਤੰਰਗ ਦੇ ਕਿਸ ਕਾਰਕ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 1) ਆਵਿੜ੍ਹੀ 2) ਆਵਰਤ ਕਾਲ
 3) ਆਯਾਮ 4) ਤੰਰਗ ਲੰਬਾਈ
- ਪ੍ਰ.99 ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਲ ਬਹਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 1) 9.46×10^{12} km 2) 9.46×10^{12} m
 3) 9.46×10^{15} km 4) 9.46×10^{-12} m
- ਪ੍ਰ.100 ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਦੀਪਤ ਵਸਤੂ ਹੈ।
 1) ਧਰਤੀ 2) ਚੰਨ 3) ਸੂਰਜ 4) ਮੇੜ
- ਪ੍ਰ.101 ਉਹ ਖਗੋਲੀ ਪਿੰਡ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਂਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 1) ਪ੍ਰਾਂਤੀ 2) ਰਸ਼ੀ 3) ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ 4) ਉਲਕਾ
- ਪ੍ਰ.102 ਸੂਰਜੀ ਉਰਜਾ ਦਾ ਸੋਰਤ ਕੀ ਹੈ ?
 1) ਨਿਊਕਲੀ ਵਿੱਡਨ 2) ਨਿਊਕਲੀ ਸੰਯੋਜਨ
 3) ਰਸਾਈਣ 4) ਬਿਜਲੀ
- ਪ੍ਰ.103 $\text{NaOH} + \text{HCl} \rightarrow \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ?
 1) ਵਿਘਟਨ ਕਿਰਿਆ 2) ਉਦਾਸੀਨੀਕਰਨ ਕਿਰਿਆ
 3) ਵਿਸਥਾਪਨ ਕਿਰਿਆ 4) ਰਿਡਾਕਸ ਕਿਰਿਆ
- ਪ੍ਰ.104 ਬੈਕੇਲਾਈਟ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਲਾਸਟਿਕ ਹੈ ?
 1) ਤਾਪ ਢਾਲਣ ਯੋਗ 2) ਤਾਪੋਧੀ
 3) ਤਾਪ ਦ੍ਰਿੜ 4) ਘੱਟ ਘਣਤਾ ਵਾਲਾ
- ਪ੍ਰ.105 ਨਿਮਨ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
 ਇ) ਹੀਰਾ ਅ) ਲੋਹਾ ਇ) ਕਾਰਬਨ ਸ) ਸੋਡੀਅਮ
- ਪ੍ਰ.106 ਕੈਲਸੀਅਮ ਕਾਰਬਨੇਟ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੋਲਿਕ ਅੰਸ਼ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?
 1) Ca, C, H 2) Ca, O, H 3) Ca, C, O 4) C, O, H
- ਪ੍ਰ.107 ਲਾਲ ਸੀਜ਼ਾ (ਸੰਧੂਰ) ਨੂੰ ਕਾਰਬਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਬਣਦਾ ਹੈ।
 1) Pb 2) Fe 3) Cu 4) Si

- ਪ੍ਰ.108 ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਗੈਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਵਰਧਾ ਦੀ ਕਾਰਕ ਹੈ ?
 1) CO₂ 2) SO₂ 3) CO 4) N₂
- ਪ੍ਰ.109 ਚਿੱਲੀ ਸਾਲਾਟ ਪੀਟਰ ਦਾ ਰਸਾਇਣਕ ਸੂਤਰ ਹੈ।
 1) NaNO₃ 2) KNO₃ 3) KCl 4) CaCO₃
- ਪ੍ਰ.110 ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ੍ਰੇਟ ਆਕਸੀਜਨ ਨਾਲ ਕਿਰਿਆ ਕਰਕੇ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਉਤਪਨਨ ਕਰਦੇ ਸਨ ?
 1) O₂ 2) N₂ 3) CO₂ 4) SO₂
- ਪ੍ਰ.111 ਸਟਰਲਿੰਗ ਸਿਲਵਰ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਸਿਲਵਰ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਧਾਤ ਮਿਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 1) Ni 2) Cu 3) Zn 4) Fe
- ਪ੍ਰ.112 ਇਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਦਾ ਪੁੰਜ ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਦੇ ਪੁੰਜ ਦਾ ਭਾਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
 1) $\frac{1}{1737}$ 2) $\frac{1}{1637}$ 3) $\frac{1}{1837}$ 4) $\frac{1}{1537}$
- ਪ੍ਰ.113 ਆਧੁਨਿਕ ਆਵਰਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਗਰੁੱਪ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
 1) 12 2) 14 3) 10 4) 18
- ਪ੍ਰ.114 ਹੋਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਬਨ ਪਰਮਾਣੂ ਕਿੰਨੇ ਕਾਰਬਨ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 1) 3 2) 4 3) 5 4) 6
- ਪ੍ਰ.115 ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਿੱਟੀ ਦੇ ਕਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਖੋਰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ?
 1) ਖੁਸ਼ਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 2) ਸਿਲ੍ਹੁ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ
 3) ਖੜ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ 4) ਜਾਮ੍ਹੀ ਸਿਲ੍ਹੀ ਸਿੱਟੀ ਵਿੱਚ
- ਪ੍ਰ.116 ਮਲੇਰੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰਣ ਵਾਲਾ ਕਿਹੜਾ ਪਰਜ਼ੀਵੀ ਹੈ ?
 1) ਟਿਪਨੋਸਮਾ 2) ਐਂਟਅਮੀਬਾ
 3) ਲੀਸਪੇਨੀਆ 4) ਪਲਾਜ਼ਮੋਡੀਅਮ
- ਪ੍ਰ.117 ਵਿਸ਼ਵ ਏਡਜ ਦਿਵਸ ਕਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 1) 7 ਅਪ੍ਰੈਲ 2) 1 ਦਸੰਬਰ
 3) 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 4) 5 ਦਸੰਬਰ
- ਪ੍ਰ.118 ਖੂਨ ਦੇ ਜਮਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 1) ਵਿਟਾਮਿਨ K 2) ਵਿਟਾਮਿਨ A
 3) ਵਿਟਾਮਿਨ C 4) ਵਿਟਾਮਿਨ D
- ਪ੍ਰ.119 ਐਮੀਬਾ ਆਪਣਾ ਭੇਜਨ ਕਿਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਅੰਤਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
 1) ਸਿਊਡੋਪੋਡੀਆ 2) ਸਿਲੀਆ
 3) ਟੈਂਟਕਲਜ 4) ਸਵੈ-ਅੰਗੀਕਰਣ
- ਪ੍ਰ.120 ਭੀ.ਪੀ.ਟੀ.ਦਾ ਟੀਕਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ?
 1) ਇਨਫਲੂਅੰਜਾ, ਹਲਕਾ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਖਾਂਸੀ
 2) ਤਪਦਿਕ, ਹੈਜਾ ਅਤੇ ਮਿਆਦੀ ਬੁਖਾਰ
 3) ਡਿਪਬੀਰੀਆ, ਮਿਆਦੀ ਬੁਖਾਰ ਅਤੇ ਇਨਫਲੂਅੰਜਾ
 4) ਡਿਪਬੀਰੀਆ, ਕਾਲੀ ਖਾਂਸੀ ਅਤੇ ਟੈਨਨਸ
- ਪ੍ਰ.121 ਸੈਲ ਦੇ ਕਿਸ ਅੰਗ ਨੂੰ ਸੈਲ ਦਾ ਪਾਵਰ ਹਾਉਸ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਘਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 1) ਲਾਈਸੋਸਮ 2) ਮਾਟੋਟੋਕਾਂਡੀਆ
 3) ਰਾਈਬੋਸੋਮ 4) ਗਾਲਜੀ ਕਾਇਆ
- ਪ੍ਰ.122 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹਿਜੀਵੀ ਪੌਦੇ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ?
 1) ਲਾਈਕਨ 2) ਅਸਰਬੇਲ
 3) ਫੂੰਦੀ 4) ਘੜਾ ਬੂਟੀ

- P.123** ਇਨਸੂਲੀਨ ਹਾਰਮੋਨ ਕਿਸ ਗੰਥੀ ਤੋਂ ਰਿਸਦਾ ਹੈ ?
 1) ਥਾਈਰਾਈਡ 2) ਪਿਊਟੈਟੀਟਰੀ
 3) ਲੁਬਾ 4) ਪਤਾਲੂ
- P.124** ਪੈਨਸਿਲੀਅਮ ਅਤੇ ਐਸਪਰਜਿੱਲਮ ਕਿਸ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ ?
 1) ਜੀਵਾਣੂ 2) ਵਿਸ਼ਾਣੂ
 3) ਉਲੀ 4) ਪ੍ਰੋਟੋਜੋਆ
- P.125** ਕਾਲਮ-I ਦਾ ਮਿਲਾਨ, ਕਾਲਮ-II ਨਾਲ ਕਰੋ:
 ਕਾਲਮ-I (ਰੋਗ ਦਾ ਵਰਗ) ਕਾਲਮ-II (ਉਦਾਹਰਣ)
 1) ਚਾਹ-ਉਸਾਰੀ ਸੰਬੰਧੀ 1) ਮੌਤੀ ਆਬਿੰਦ
 2) ਅਨੁਵੰਸ਼ਿਕੀ 2) ਸ਼ੱਕਰ ਰੋਗ
 3) ਘਾਟ ਰੋਗ 3) ਬੇਰੀ-ਬੇਰੀ
 4) ਉਮਰ ਦੇ ਵਧਣ ਕਾਰਨ 4) ਲਹੂ-ਨਿਕਾਸਣ ਰੋਗ
 1. ਉ-2 ਅ-3 ਈ-1 ਸ-4
 2. ਉ-2 ਅ-1 ਈ-3 ਸ-4
 3. ਉ-2 ਅ-4 ਈ-3 ਸ-1
 4. ਉ-1 ਅ-3 ਈ-2 ਸ-4
- P.126** ਮਾਰਕੋ ਪੱਲੋ ਨੇ ਕਿਸ ਰਾਜ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ?
 1) ਪਾਂਡਯ 2) ਤੰਜੇਰ 3) ਮੁਗਲ 4) ਪਲੱਵ
- P.127** ਬਕਸਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਨਵਾਬ ਕੌਣ ਬਣਿਆ ?
 1) ਸ਼ਾਹ ਆਲਮ 2) ਸੁਜਾਉ ਦੌਲਾ
 3) ਮੀਰ ਜਾਫਰ 4) ਆਜ਼ਿਹਸ਼ਾਹ
- P.128** ਕਿਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ 1856 ਈ. ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ-ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ?
 1) ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ 2) ਸਰ ਸੱਯਦ ਅਹਿਮਦ ਖਾਂ
 3) ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਵਿਦਿਆਰ ਸਾਗਰ 4) ਸਵਾਮੀ ਦਯਾਨੰਦ
- P.129** ਨਾਮਧਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ?
 1) ਬਾਬਾ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ 2) ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ
 3) ਕੋਸ਼ਵ ਚੰਦਰ ਸੇਜ 4) ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ
- P.130** ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਜੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ?
 1) ਬਲਬਨ 2) ਅਲਾਊਦੀਨ ਖਿਲਜੀ
 3) ਹਮਾਯੂਨ 4) ਕੁਤਬਦੀਨ ਐਬਕ
- P.131** ਰੈਪੜ ਵਿਖੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕਿਸ ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਸੰਪੰਨ ਕੀਤੀ ?
 1) ਲਾਰਡ ਰਿਪਨ 2) ਲਾਰਡ ਡਲਹੌਜੀ
 3) ਲਾਰਡ ਕਲਾਈਵ 4) ਲਾਰਡ ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਟਿੰਕ
- P.132** 1761 ਈ. ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਪਤ ਦੀ ਤੀਜੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਮਰਾਠਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਹਰਾਇਆ ?
 1) ਅਹਿਮਦਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ 2) ਅੰਗੜੀਬੇ
 3) ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ 4) ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਾਹ
- P.133** ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਬੁਧੀਮਾਨ ਮੂਰਖ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 1) ਮੁਹੰਮਦ-ਬਿਨ-ਡੁਗਲਕ 2) ਫਿਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹ ਡੁਗਲਕ
 3) ਸਿਕੰਦਰ ਲੋਧੀ 4) ਇਬਰਾਹੀਮ ਲੋਧੀ
- P.134** ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1913 ਈ. ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤੀ ?
 1) ਇੰਡੀਅਨ ਹੋਮਰੂਲ ਸੋਸਾਇਟੀ 2) ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ
 3) ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ 4) ਨੋਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ
- P.135** 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਤਰੀਕ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ?
 1) 29 ਮਾਰਚ 2) 1 ਜੂਨ
 3) 28 ਫਰਵਰੀ 4) 31 ਮਈ
- P.136** ਨੀਲ ਵਿਦਰੋਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ :-
 1) ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਨੀਲ ਖਰੀਦਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
 2) ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ।
 3) ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਨੀਲ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਵਧ ਲਗਾਨ ਲਗਾਉਣਾ
 4) ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨੀਲ ਨਿਰਖਾਤ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।
- P.137** 1854 ਈ. ਦੇ 'ਡੱਬ ਡਿਸਪੈਚ' ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ ?
 1) ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ 2) ਸੈਨਿਕਾਂ ਨਾਲ
 3) ਸਿਹਤ ਨਾਲ 4) ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ
- P.138** ਕਿਹੜੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ?
 1) ਜਲੋੜ ਮਿੱਟੀ 2) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ
 3) ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ 4) ਲੈਟਰਾਈ ਮਿੱਟੀ
- P.139** ਸਿਲੀਕੋਨ ਘਾਟੀ ਕਿਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ?
 1) ਸਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ 2) ਫਰਾਂਸ
 3) ਜਰਮਨੀ 4) ਭਾਰਤ
- P.140** ਕੱਚੇ ਲੋਹੇ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ੁਧ ਹੈ ?
 1) ਮੈਗਨੋਟਾਈਟ 2) ਸਾਈਡਰਾਈਟ
 3) ਹੈਮੋਟਾਈਟ 4) ਲਿਮੋਨਾਈਟ
- P.141** ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਬਾਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
 1) 5 2) 12
 3) 10 4) 15
- P.142** ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
 1) ਸੋਕਾ 2) ਚੱਕਰਵਾਤ
 3) ਸੁਨਾਮੀ 4) ਬੰਨ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ
- P.143** ਰੋਸ਼ਮੀ ਕੱਪੜਾ ਕਿਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 1) ਬਨਾਵਟੀ ਰੋਸ਼ੇ ਤੋਂ 2) ਕਪਾਹ ਤੋਂ
 3) ਕੀੜੇ ਤੋਂ 4) ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ
- P.144** ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਲੋਹਾ ਇਸਪਾਤ ਕੇਂਦਰ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
 1) ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ 2) ਦੁਰਗਾਪੁਰ
 3) ਭਿਲਾਈ 4) ਰੁੜਕੇਲਾ
- P.145** ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਖਰਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ?
 1) ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ 2) ਕੇਰਲਾ
 3) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 4) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰਾ
- P.146** ਭੂਚਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 1) ਰਿਕਟਰ ਸਕੇਲ 2) ਸਿਜ਼ਮੋਗਰਾਫ
 3) ਅਪਿਕੋਨਾਰ 4) ਮਰਕਾਸੀ ਪੈਮਾਨਾ
- P.147** ਥਾਂ ਬਦਲ-ਬਦਲ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 1) ਮਿਸ਼ਰਤ ਖੇਤੀ 2) ਵਪਾਰਕ ਖੇਤੀ
 3) ਭੂਮ ਖੇਤੀ 4) ਨਿੱਜੀ ਖੇਤੀ
- P.148** ਹੀਰਾਕੁੰਡ ਡੈਮ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈ ?
 1) ਉਜ਼ੀਸਾ 2) ਪੰਜਾਬ
 3) ਕੇਰਲਾ 4) ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- P.149** ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਮੁਕਣਯੋਗ ਕਿਹੜਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ?
 1) ਸੋਨਾ 2) ਯੋਰੇਨਿਜਮ
 3) ਕੋਲਾ 4) ਸੁਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ

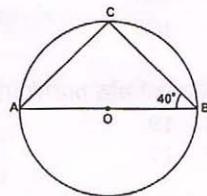
- p.150 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ?
 1) 2 ਸਾਲ 11 ਮਹੀਨੇ 18 ਦਿਨ
 2) 2 ਸਾਲ 11 ਮਹੀਨੇ 10 ਦਿਨ
 3) 2 ਸਾਲ 8 ਮਹੀਨੇ 18 ਦਿਨ
 4) 2 ਸਾਲ 11 ਮਹੀਨੇ 17 ਦਿਨ
- p.151 ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?
 1) 543 2) 545 3) 544 4) 542
- p.152 ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਦਨ ਹਨ ?
 1) 3 2) 4 3) 2 4) 5
- p.153 ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?
 1) 250 2) 251 3) 249 4) 238
- p.154 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਸਰਉਚ ਅਦਾਲਤ) ਦਾ ਜੱਜ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਪੱਦਵੀ ਤੇ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
 1) 62 ਸਾਲ 2) 65 ਸਾਲ 3) 68 ਸਾਲ 4) 70 ਸਾਲ
155. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ “ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਏਕਤਾ” ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
 1) 43ਵੀਂ 2) 42ਵੀਂ 3) 40ਵੀਂ 4) 73ਵੀਂ
156. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
 1) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ 2) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
 3) ਰਾਜਪਾਲ 4) ਸੁਪਰੀਮ ਮੰਤਰੀ
157. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
 1) ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ 2) ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ
 3) ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ 4) ਪ੍ਰਲਿਸ
158. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ?
 1) 118 2) 116 3) 111 4) 117
159. ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁੱਖੀ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
 1) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ 2) ਰਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ
 3) ਰਾਜਪਾਲ 4) ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ
160. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ?
 1) 5 2) 4
 3) 8 4) 6
161. $P = \frac{\sqrt{3} + \sqrt{2}}{\sqrt{3} - \sqrt{2}}$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ $2P$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ।
 1) $10 + 5\sqrt{6}$ 2) $\frac{2}{5 - 2\sqrt{6}}$
 3) $\sqrt{5}$ 4) $\sqrt{6}$
162. ਜੇਕਰ $a=1$ ਅਤੇ $b=2$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ $a^b + b^a$ ਦਾ ਮੁੱਲ
 1) 4 2) 3
 3) 2 4) 1
163. ਅਜਿਹਾ ਕੋਣ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਪੂਰਕ ਹੋਵੇ।
 1) 0° 2) 30°
 3) 45° 4) 90°
164. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ ?
 1) ਸਿਫਰ (ਜੀਰੋ) ਇਕ ਧਨਾਤਮਕ ਸੰਖਿਆ ਹੈ।
 2) ਸਿਫਰ (ਜੀਰੋ) ਇਕ ਰਿਣਾਤਮਕ ਸੰਖਿਆ ਹੈ।
 3) (ਜੀਰੋ) ਸਿਫਰ ਇਕ ਧਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਰਿਣਾਤਮਕ ਦੋਵੇਂ ਹੈ।
 4) ਸਿਫਰ (ਜੀਰੋ) ਨਾਂ ਤਾਂ ਧਨਾਤਮਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਹੀ ਰਿਣਾਤਮਕ ਸੰਖਿਆ ਹੈ।

165. $(1000)^2 - (999)^2$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?
 1) 1 2) 100
 3) 199 4) 1999
166. ਜੇਕਰ 400 ਦਾ 10% + 60 ਦਾ 20% = x ਦਾ 13% ਹੈ ਤਾਂ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?
 1) 400 2) 300
 3) 100 4) 600
167. ਪਹਿਲੀਆਂ ਅੱਠ ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਵਿਚਲਨ ਸੀਮਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ?
 1) 19 2) 13
 3) 17 4) 11
168. 6 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ 30 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀਆਂ 4 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ 25 ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ 3 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ 35 ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਚੌਥੀ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਮੁੱਲ
 1) 25 2) 15
 3) 35 4) 40
169. ਇਕ ਅਰਧ ਗੋਲੇ ਦਾ ਵਿਆਸ 14 ਸਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤ ਸਡਾ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।
 1) 462 ਸਮ² 2) 408 ਸਮ²
 3) 98 ਸਮ² 4) 308 ਸਮ²
170. ਦੋ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਲਘੂੰਤਮ ਸਮਾਵਰਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਮ ਸਮਾਵਰਤਕ ਦਾ 45 ਗੁਣਾ ਜੇਕਰ ਇਕ ਸੰਖਿਆ 125 ਹੈ ਅਤੇ ਲ.ਸ.ਵ. ਤੇ ਮ.ਸ.ਵ. ਦਾ ਜੋੜ 1150 ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਸੰਖਿਆ
 1) 225 2) 325
 3) 425 4) 625
- 171.
-
- ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ, $\square ABCD$ ਇਕ ਸਮਾਂਤਰ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੈ। ਤਾਂ x ਅਤੇ y ਦੇ ਮਾਪ ਪਤਾ ਕਰੋ।
 1) $x = 50^\circ$ ਅਤੇ $y = 45^\circ$
 2) $x = 45^\circ$ ਅਤੇ $y = 50^\circ$
 3) $x = y = 50^\circ$
 4) $x = y = 45^\circ$
- 172.
-
- ਚੱਕਰੀ ਚਤੁਰਭੁਜ ABCD ਦੀ ਭੁਜਾ AB ਨੂੰ E ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ $\angle A = 70^\circ$ ਅਤੇ $\angle D = 100^\circ$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਣ x ਅਤੇ y ਦੇ ਮਾਪ ਹੋਣਗੇ ?
 1) $x = 100^\circ$; $y = 110^\circ$
 2) $x = 110^\circ$; $y = 100^\circ$
 3) $x = 70^\circ$; $y = 100^\circ$
 4) $x = 100^\circ$; $y = 70^\circ$

173 ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ AOB ਚੱਕਰ ਦਾ ਵਿਆਸ ਹੈ। ਜੇ $\angle ABC = 40^\circ$ ਹੋਵੇ

ਤਾਂ $\angle CAB$ ਦਾ ਮਾਪ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

- 1) 100°
- 2) 50°
- 3) 125°
- 4) 60°

174 ਇਕ ਵਰਗਾਕਾਰ ਖੇਤ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ $2\frac{41}{400}$ ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ

ਇਕ ਭੁਜਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ?

- 1) $1\frac{9}{20}$ ਮੀ.
- 2) $\frac{41}{20}$ ਮੀ.
- 3) $2\frac{1}{20}$ ਮੀ.
- 4) $\frac{81}{80}$ ਮੀ.

175 $(0.000064)^{5/6}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- 1) 0.0002
- 2) 0.0008
- 3) 0.00016
- 4) 0.00032

176 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ।

- 1) 0 (ਸਿਫਰ) ਇਕ ਪਰਿਮੌਜ ਸੰਖਿਆ ਹੈ।
- 2) $27,3$ ਦਾ ਗੁਣਨਖੰਡ ਹੈ।
- 3) $\sqrt{225} = 15$
- 4) $7,56$ ਦਾ ਗੁਣਨਖੰਡ ਹੈ।

177 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਅਪਰਿਮੌਜ ਸੰਖਿਆ ਹੈ।

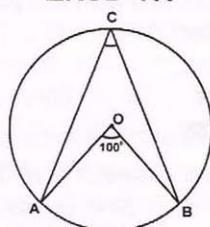
- 1) $\frac{22}{7}$
- 2) 0.73
- 3) π
- 4) 23

178 ਇਕ ਸਮਲੰਬ ਚੱਕਰ ਦੀਆਂ ਸਮਾਂਤਰ ਭੁਜਾਵਾਂ 3 ਸਮ ਅਤੇ 7 ਸਮ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਰੀ 10 ਸਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਮਲੰਬ ਚੱਕਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੁਜ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ

- 1) 10 ਸਮ^2
- 2) 15 ਸਮ^2
- 3) 45 ਸਮ^2
- 4) 50 ਸਮ^2

179 ਚਿੱਤਰ ਵਿਚ $\angle AOB=100^\circ$ ਕੋਣ $\angle ACB$ ਦਾ ਮਾਪ

- 1) 40°
- 2) 45°
- 3) 50°
- 4) 65°

180 ਜੇ ਇਕ ਵਰਗ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ 6.25 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਹਰ ਇਕ ਭੁਜਾ

- 1) 3.5 ਮੀਟਰ
- 2) 250 ਸਮ
- 3) 400 ਸਮ
- 4) 3.75 ਮੀਟਰ

ਰਾਜ ਸਾਈਂਸ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ (ਐਸ. ਸੀ. ਈ. ਆਰ. ਟੀ.), ਪੰਜਾਬ
STATE INSTITUTE OF SCIENCE EDUCATION (SCERT), PUNJAB.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ-2013
PUNJAB STATE TALENT SEARCH EXAMINATION-2013

ਕਲਾਸ ਅੱਠਵੀਂ (ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ)

CLASS VIII(Answer Sheet)

ਨਿਰਦੇਸ਼

1. ਕੇਵਲ ਕਾਲੇ ਜਾਂ ਨੀਲੇ ਬਾਲ ਪੋਅਈਟ ਪੈਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰੋ।
2. ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋ।
3. ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਇੱਤੇ ਗੋਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਰੋ।
4. ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਹੈ।

Correct / ਸਹੀ ਢੰਗ

Wrong / ਗਲਤ ਢੰਗ

Sample Roll No ਨਮੂਨੇ ਲਈ ਰੋਲ ਨੰਬਰ.

ਸ਼ਹੀਦ ਕੋਡ	ਸਾਲ	ਜ਼ਿਲਾ ਕੋਡ	ਰੋਲ ਨੰਬਰ
0	8	1	3020524

☒	0	☒	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਭਰੋ

ਜੇਕਰ ਰੋਲ ਨੰ :

If your
Roll No. Is
0813020524

Invigilator's Signature/ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਦਸਤਖਤ	Candidate's signature/ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ
---	---

D.O.B

Day
ਮਹੀਨੇ
Month
ਮਹੀਨਾ
Year
ਸਾਲ

D	M	Y
0	0	0
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
8	8	8
9	9	9

Category/ਵਰਗ

(fill the circle applicable to you)
ਸਹੀ ਖਾਣਾ ਭਰੋ।GEN ਜਨਰਲ SC ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਜਾਤੀ BC ਪੱਧੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ Physically Handicapped ਸਹੀਰਕ ਵਿਕਲਪ

MAT

ਪ੍ਰਸ਼ Q No.	ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ Correct Option	1	2	3	4
1	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
2	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
3	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
4	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
5	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
6	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
7	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
8	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
9	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
10	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
11	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
12	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
13	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
14	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
15	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
16	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
17	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
18	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
19	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
20	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
21	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
22	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
23	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
24	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
25	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
26	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
27	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
28	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
29	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
30	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
31	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
32	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
33	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
34	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
35	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
36	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
37	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
38	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
39	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
40	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
41	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
42	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
43	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
44	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
45	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4

AND

ਪ੍ਰਸ਼ Q No.	ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ Correct Option	1	2	3	4
46	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
47	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
48	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
49	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
50	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
51	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
52	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
53	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
54	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
55	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
56	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
57	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
58	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
59	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
60	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
61	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
62	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
63	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
64	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
65	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
66	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
67	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
68	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
69	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
70	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
71	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
72	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
73	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
74	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
75	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
76	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
77	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
78	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
79	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
80	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
81	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
82	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
83	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
84	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
85	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
86	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
87	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
88	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
89	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
90	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4

SAT

ਪ੍ਰਸ਼ Q No.	ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ Correct Option	1	2	3	4
91	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
92	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
93	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
94	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
95	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
96	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
97	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
98	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
99	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
100	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
101	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
102	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
103	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
104	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
105	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
106	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
107	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
108	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
109	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
110	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
111	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
112	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
113	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
114	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
115	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
116	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
117	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
118	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
119	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
120	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
121	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
122	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
123	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
124	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
125	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
126	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
127	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
128	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
129	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
130	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
131	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
132	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
133	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
134	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4
135	(1) (2) (3) (4)	1	2	3	4

Grand Total.....

Result Prepared By.....